

Edizzjoni Provviżorja

**SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla)**

28 ta' Frar 2018 (\*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Tnaqqis tat-taxxa tal-input imqallsa – Artikolu 183 – Rimbors tal-eżċess tal-VAT – Rimbors tardiv – Ammont tal-interessi moratorji dovuti skont l-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali – Tnaqqis ta' dan l-ammont għal raġunijiet mhux imputabbli lill-persuna taxxabbli – Ammissibbiltà – Newtralità fiskali – Ġertezza legali”

Fil-Kawża C-387/16,

li għandha b'ala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mil-Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja), permezz ta' deċiżjoni tal-5 ta' Lulju 2016, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-12 ta' Lulju 2016, fil-proċedura

**Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos**

vs

**Nidera BV,**

fil-preżenza ta':

**Vilniaus apskrities valstybinė mokesčių inspekcija,**

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn T. von Danwitz, President tal-Awla, C. Vajda (Relatur), E. Juhász, K. Jürimäe u C. Lycourgos, Imqallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reġistratur: R. Schiano, Amministratur,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-8 ta' Ġunju 2017,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal Nidera BV, minn I. Misiūnas u V. Vičius kif ukoll minn I. Pašvenskaitė, b'ala aġenti,
- għall-Gvern Litwan, minn D. Kriaušis kif ukoll minn R. Butvydytė u R. Krasuckaitė, b'ala aġenti,
- għall-Gvern Ċek, minn M. Smolek u J. Vlášil, b'ala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u J. Jokubauskaitė, b'ala aġenti,

wara li semg?et il-konkluzjonijiet tal-Avukat Ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-5 ta' Ottubru 2017, tagħti l-preżenti

## **Sentenza**

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 183 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (l-UE 2006, L 347, p. 1, iktar 'il quddiem id-“Direttiva dwar il-VAT”).

2 Din it-talba tlet ippreżentata fil-kuntest ta' kawża bejn il-Valstybin? mokes?i? inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (l-Ispettorat Nazzjonali tat-Taxxa fi?dan il-Ministeru għall-Finanzi tar-Repubblika tal-Litwanja, iktar 'il quddiem l-“Ispettorat Nazzjonali tat-Taxxa”) u Nidera BV dwar l-ammont tal-interessi moratorji dovuti fir-rigward tar-rimbors tardiv lil din tal-ażżar tal-eżess tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT).

## **Il-kuntest ġuridiku**

### **Id-dritt tal-Unjoni**

3 L-ewwel paragrafu tal-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT jipprevedi:

“Fejn, għal perijodu partikolari ta' taxxa, l-ammont ta' tnaqqis jeżedi l-ammont tal-VAT dovuta, l-Istati Membri jistgħu, skond il-kondizzjonijiet li huma għandhom jiddeterminaw, jew jagħmlu rifużjoni jew imexxu l-eżess 'il quddiem għall-perijodu li jmiss.”

### **Id-dritt Litwan**

4 L-Artikolu 91(10) tal-Lietuvos Respublikos prid?tin?s vert?s mokes?io ?statymas (il-Li?i tar-Repubblika tal-Litwanja dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud), fil-verżjoni li tirriżulta mil-Li?i Nru IX?751 tal-5 ta' Marzu 2002, jiddisponi li l-VAT im?allsa t?ejda t?iet irrimborsata skont il-modalitajiet u sat-termini ffissati fil-Lietuvos Respublikos mokes?i? administravimo ?statymas (il-Li?i tar-Repubblika tal-Litwanja dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa).

5 L-Artikolu 8(3) tal-Li?i tar-Repubblika tal-Litwanja dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, kif emendata bil-Li?i Nru X?1249 tat-3 ta' Lulju 2007 (iktar 'il quddiem il-“Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa”), jipprevedi:

“Għall-finijiet tal-amministrazzjoni tat-taxxa, l-amministrazzjoni fiskali għandha tirrispetta l-kriterji ta' ra?onevolezza u ta' ekwi?ità.”

6 Skont l-Artikolu 87(5) sa (7) u (9) tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa:

“5. L-ammont ta' taxxi t?ejda m?allsa mill-persuna taxxabbli, li jibqa' wara t-tpa?ija bi kwalunkwe dejn fiskali, għandu ji?i rrimborsat fuq talba tal-persuna taxxabbli. [...]

6. L-amministrazzjoni fiskali tista' tivverifika l-mertu tat-talba għar-rimbors tal-?las t?ejjed tal-persuna taxxabbli, skont il-modalitajiet u t-termini previsti minn din il-li?i. [...]

7. [...] [L]-amministrazzjoni fiskali għandha tirrimborsa lill-persuna taxxabbli l-?las t?ejjed skont il-modalitajiet li t?ejjin:

1) il-?las t?ejjed għandu ji?i rrimborsat fi ?mien 30 jum mid-data ta' ri?ezzjoni tat-talba bil-miktub għar-rimbors tal-?las t?ejjed. F'każijiet fejn l-amministrazzjoni fiskali titlob lill-persuna taxxabbli

dokumenti addizzjonali, it-terminu ta' 30 jum huwa kkalkolat mid-data ta' ri?ezzjoni ta' dawn id-dokumenti. [...] It-termini previsti f'dan il-punt ma g?andhomx japplikaw fil-ka?ijiet imsemmija fil-punt 2 ta' dan il-paragrafu;

2) fil-ka?ijiet fejn it-talba g?ar-rimbors ta' ?las ?ejjed jag?ti lok g?al verifika fiskali jew fejn kwistjonijiet relatati mar-rimbors tal-ammonti m?allsa ?ejda huma parti integrali ta' kontroll fiskali tal-persuna taxxabli kkon?ernata mag?mula mill-amministrazzjoni fiskali, il-?las ?ejjed g?andu ji?i rimborsat, l-iktar tard, f'terminu ta' 20 jum mid-data tan-notifika lill-persuna taxxabli tad-de?i?joni tal-amministrazzjoni fiskali tal-kalkolu li jistabbilixxi mill-?did l-ammont ta' taxxa dovuta mill-persuna taxxabli u (jew) ta' ammonti addizzjonali (jekk l-ebda reat ma jkun ?ie kkonstatat fi?-?ertifikat rilevanti).

[...]

9. Jekk l-amministrazzjoni fiskali ma ?allsix lura l-ammont im?allas ?ejjed fit-terminu previst fil-paragrafu 7 ta' dan l-artikolu, l-interessi ji?u kkalkolati g?all-benefi??ju tal-persuna taxxabli sakemm il-?las ?ejjed ikun ?ie rimborsat. Ir-rata tal-interessi hija identika g?al dik tal-penalitajiet g?ad-dewmien stabbilita f'ka? ta' pagament tardiv tat-taxxa."

7 L-Artikolu 99 tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa jipprevedi li:

"Il-Ministru g?all-Finanzi jistabbilixxi r-rata tal-interessi moratorji u l-modalitajiet ta' kalkolu tieg?u, b'kont me?ud tal-medja ponderata tar-rata tal-interessi annwali tal-bonds tat-Te?or ma?ru?a, matul it-trimestru pre?edenti, mill-Istat Litwan permezz ta' sej?a g?all-offerti. Ir-rata tal-interessi moratorji tinkiseb billi ti?died ir-rata medja, i??itata iktar 'il fuq, b'10 punti per?entwali."

### **Il-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari**

8 Bejn Frar u Mejju 2008, Nidera, kumpannija stabbilita fil-Pajji?i l-Baxxi, xtrat, fil-Litwanja, qam? ming?and fornituri ta' prodotti agrikoli. L-ammont totali ta' VAT im?allsa, skont fatturi ta' dawn il-fornituri, ammonta g?al 11 743 259 litas Litwani (LTL) (madwar EUR 3.4 miljun). Matul l-istess perijodu, Nidera esportat dan il-qam? lejn pajji?i terzi, billi applikat ir-rata ta' 0 % VAT previst fid-dritt Litwan.

9 Fit?12 ta' Awwissu 2008, Nidera ?iet irre?istrata fil-Litwanja b?ala persuna taxxabli g?all-VAT. Fid-dikjarazzjoni tal-VAT tag?ha g?all-perijodu mit?12 sal?31 ta' Awwissu 2008, Nidera ddikjarat l-ammont tal-VAT im?allsa u talbet ir-rimbors tieg?u.

10 Permezz ta' de?i?joni tad?19 ta' Marzu 2009 li tikkonferma l-att ta' verifika, il-Vilniaus apskrities valstybin? mokes?i? inspekcija (l-Ispettorat tat-Taxxi tad-Distrett ta' Vilnius, il-Litwanja) irrifjuta dan ir-rimbors g?ar-ra?uni li, fi?-?mien meta saru l-kunsinni tal-qam? inkwistjoni, Nidera ma kinitx irre?istrata g?all-finijiet ta' VAT, b'tali mod li, skont id-dritt Litwan, hija ma kellhiex id-dritt li tnaqqas il-VAT im?allsa.

11 Madankollu, wara s-sentenza tal?21 ta' Ottubru 2010, Nidera Handelscompagnie (C?385/09, EU:C:2010:627), il-Mokestini? gin?? komisija prie Lietuvos Respublikos vyriausyb?s (il-Kummissjoni tat-Tilwim Fiskali fi ?dan il-Gvern tar-Repubblika tal-Litwanja), permezz ta' de?i?joni tal?24 ta' Novembru 2010, irrikonoxxiet li Nidera kellha d-dritt li tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa u talbet lill-amministrazzjoni fiskali g?ar-rimbors tas-somma inkwistjoni. Fit?22 ta' Di?embru 2010, l-Ispettorat Nazzjonali tat-Taxxa rimborsa lil Nidera l-e??ess tal-VAT li ammonta g?al LTL 11 743 259 (madwar EUR 3.4 miljun).

12 Sussegwentement, Nidera talbet il-?las tal-interessi dovuti min?abba r-rifjut inizjali li ti?i

rrimborsata l-e??ess tal-VAT. Fil?11 ta' Awwissu 2011, l-Ispettor tat-Taxxa tad-Distrett ta' Vilnius taha s-somma ta' LTL 214 902.27 (madwar EUR 60 000) b?ala interessi fuq dan l-e??ess g?all-perijodu bejn l-g?oti tal-imsemmija sentenza u d-data tar-rimbors ta' dak l-e??ess. Din l-ispezzjoni, min-na?a l-o?ra, irrifjutat il-?las ta' interessi moratorji g?all-perijodu qabel l-imsemmija sentenza. Permezz ta' de?i?joni tat?2 ta' Ottubru 2013, l-Ispettor Nazzzjonali tat-Taxxa rrifjuta li jilqa' l-ilment ta' Nidera kontra din id-de?i?joni.

13 Nidera ppre?entat rikors quddiem il-Vilniaus apygardos administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Re?jonali ta' Vilnius, il-Litwanja) inti?a g?all-annullament tad-de?i?joni tal-Ispettor Nazzzjonali tat-Taxxa u g?all-bidla tad-de?i?joni tal-Ispettor tat-Taxxa tad-Distrett ta' Vilnius, fejn talbet li l-qorti tordna li ti?i rimborsata ammont ta' LTL 3 864 706.66 (madwar EUR 1.1 miljun) b?ala interessi. Hija sostniet li l-interessi g?andhom ji?u kkalkolati mid-data tal-bidu tal-kontroll fiskali, ji?ifieri l?21 ta' Novembru 2008, sad-data tar-rimbors tal-e??ess tal-VAT. Din il-qorti laqg?et parzjalment ir-rikors ta' Nidera u ordnat lill-Ispettor tat-Taxxi tad-Distrett ta' Vilnius i?allasha l-interessi g?all-perijodu mis?17 ta' Frar 2009 sa dik id-data tar-rimbors. L-Ispettor Nazzzjonali tat-Taxxa appella din id-de?i?joni quddiem il-qorti tar-rinviju.

14 Din il-qorti tirrileva li jirri?ulta, b'mod partikolari, mis-sentenza tat?12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3 (C?107/10, EU:C:2011:298), li l-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri fid-dawl tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, jipprekludi le?i?lazzjoni nazzzjonali li tipprovdi li t-terminu normali g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT, li fl-iskadenza tieg?u interessi moratorji jkunu dovuti fuq l-ammont li g?andu ji?i rimborsat, ji?i mtawwal fil-ka? li tinbeda pro?edura ta' verifika fiskali. Il-qorti tar-rinviju tikkunsidra li g?alhekk g?andu ji?i kkunsidrat li huwa wara l-iskadenza tat-terminu previst mhux fil-punt 2 tal-Artikolu 87(7) tal-li?i dwar l-amministrazzjoni tat-taxxa, i?da fil-punt 1 tal-Artikolu 87(7) ta' din il-li?i, ji?ifieri 30 jum mid-data ta' ri?ezzjoni tat-talba g?ar-rimbors tal-e??ess, li g?andhom ji?u kkalkolati l-interessi dovuti lil Nidera.

15 Madankollu, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-kompetenza tal-awtoritajiet nazzzjonali, inklu?i dawk ?udizzjarji, li jnaqqsu l-interessi dovuti min?abba ?-?irkustanzi partikolari tal-kaw?a prin?ipali. B'mod partikolari, din il-qorti tistaqsi jekk hija g?andhiex setg?a diskrezzjonali dwar in-natura fondata u ?usta tal-ammont tal-interessi dovuti, b'kont me?ud, b'mod partikolari, tar-relazzjoni bejn dan l-ammont u dak tal-e??ess li ma ?iex irrimborsat, il-perijodu li matulu kien hemm dan in-nuqqas ta' rimbors u r-ra?unijiet g?al dan id-dewmien – f'dan il-ka?, il-projbizzjoni, skont id-dritt nazzzjonali, li titnaqqas il-VAT tal-input im?allsa minn persuni mhux identifikati g?al ra?unijiet ta' VAT –, kif ukoll it-telf effettivament im?arrab mill-persuna taxxabbli.

16 Skont il-qorti tar-rinviju, is-sentenza tal?24 ta' Ottubru 2013, Rafin?ria Steaua Român? (C?431/12, EU:C:2013:686, punt 25), tista' tindika li l-ammont tal-interessi dovuti ma jistax jitnaqqas fid-dawl ta' ?irkustanzi mhux konnessi mal-a?ir tal-persuna taxxabbli stess. Madankollu, sa fejn dawn l-interessi huma ma?suba biex jikkumpensaw it-telf im?arrab minn dan tal-a??ar min?abba l-indisponibbiltà tal-fondi kkon?ernati, din il-qorti tikkunsidra li perijodu twil ta' indisponibbiltà ta' fondi jista' jwassal g?al ammont ta' interessi sproporzjonat fid-dawl tat-telf im?arrab, u li l-kriterji ta' ra?onevolezza u ta' ekwità, li jiggwidaw kemm lill-amministrazzjoni fiskali, skont l-Artikolu 8(3) tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, u kemm lill-qorti nazzzjonali, jistg?u jwasslu g?al tnaqqis ta' dan l-ammont.

17 Madankollu, fid-dawl tal-g?anijiet ta' rimbors tal-VAT, b'mod partikolari dak li ma jippre?enta l-ebda riskju finanzjarju lill-persuna taxxabbli, il-qorti tar-rinviju tosserva li l-konsegwenzi finanzjarji negattivi li jirri?ultaw mill-indisponibbiltà ta' fondi jistg?u jimmaterjalizzaw ru?hom wara r-rimbors tag?hom. G?aldaqstant, il-fatt li wie?ed jorbot l-ammont tal-interessi dovuti mat-telf effettivament im?arrab mill-persuna taxxabbli, sabiex inaqqas l-ammont ta' dawn l-interessi, ma jne??ix kull riskju finanzjarju u ?vanta?? lill-persuna taxxabbli, peress li huwa g?andu jag?ti prova tat-telf

im?arrab.

18 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja) idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri u li tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domanda preliminari li ?ejja:

“L-Artikolu 183 tad-Direttiva [dwar il-VAT], moqri fid-dawl tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi li jitnaqqsu l-interessi, li normalment huma dovuti b'applikazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali fuq ?las ?ejjed (e??ess ta' VAT) li ma ?iex irrimborsat (pa?ut) fit-termini, liema tnaqqis ikun immotivat minn ?irkustanzi li ma jirri?ultawx mill-a?ir tal-persuna taxxabbli nfisha, b?alma huma, ir-relazzjoni bejn l-interessi u l-ammont tal-?las ?ejjed li ma ?iex irrimborsat fit-termini, il-perijodu li matulu l-?las ?ejjed ma ?iex irrimborsat u r-ra?unijiet g?al dan id-dewmien, kif ukoll it-telf effettivament im?arrab mill-persuna taxxabbli?”

### **Fuq id-domanda preliminari**

19 Preliminarjament, g?andu ji?i rrilevat li mill-motivi tat-talba g?al de?i?joni preliminari jirri?ulta li, wara li ng?atat is-sentenza tat?12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3 (C?107/10, EU:C:2011:298), il-qorti tar-rinviju dde?idiet li hemm lok, g?all-finijiet tal-kaw?a li kellha quddiemha, li l-interessi moratorji dovuti lil Nidera ji?u kkalkolati fuq l-ammont tal-e??ess tal-VAT li g?andu ji?i rrimborsat wara l-iskadenza tat-terminu previst fil-punt 1 tal-Artikolu 87(7) tal-li?i dwar l-amministrazzjoni tat-taxxa, li Nidera u l-Gvern Litwan kkonfermaw waqt is-seduta. G?alhekk, din il-qorti tistaqsi lill-Qorti tal-?ustizzja mhux fuq id-data minn meta l-interessi moratorji huma dovuti, i?da biss fuq il-possibbiltà li jitnaqqas l-ammont ta' dawn l-interessi.

20 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri fid-dawl tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, g?andux ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi t-tnaqqis tal-ammont tal-interessi normalment dovuti skont l-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali dwar e??ess tal-VAT li ma ?iex irrimborsat fit-termini, g?al ra?unijiet marbutin ma' ?irkustanzi mhux imputabbli lill-persuna taxxabbli, b?all-importanza tal-ammont ta' dawn l-interessi meta mqabbla mal-ammont tal-e??ess tal-VAT, il-perijodu li matulu l-?las ?ejjed ma ?iex irrimborsat u r-ra?unijiet g?al dan id-dewmien, kif ukoll it-telf effettivament im?arrab mill-persuna taxxabbli.

21 Hemm lok li jtfakkar li, minkejja li l-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT la jipprevedi obbligu li jit?allsu interessi fuq l-e??ess tal-VAT li g?andu ji?i rrimborsat u lanqas jipprevedi d-data li minnha t-tali interessi huma dovuti, dan il-fatt wa?du ma jippermettix li ji?i konklu? li dan l-artikolu g?andu ji?i interpretat fis-sens li l-modalitajiet stabbiliti mill-Istati Membri g?all-finijiet tar-rimbors tal-e??ess tal-VAT ma huma su??etti g?al ebda verifika fir-rigward tad-dritt tal-Unjoni (sentenzi tat?12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C?107/10, EU:C:2011:298, punti 27 u 28, kif ukoll tas?6 ta' Lulju 2017, Glencore Agriculture Hungary, C?254/16, EU:C:2017:522, punt 18).

22 Fil-fatt, minn na?a, g?alkemm l-implementazzjoni tad-dritt g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT previst fl-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT taqa', b?ala prin?ipju, ta?t l-awtonomija pro?edurali tal-Istati Membri, xorta jibqa' l-fatt li din l-awtonomija hija limitata mill-prin?ipji ta' ekwivalenza u ta' effettività (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat?12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C?107/10, EU:C:2011:298, punt 29; tad?19 ta' Lulju 2012, Littlewoods Retail et, C?591/10, EU:C:2012:478, punt 27, kif ukoll tal?24 ta' Ottubru 2013, Rafin?ria Steaua Român?, C?431/12, EU:C:2013:686, punt 20).

23 Min-na?a l-o?ra, mill-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li ?erti regoli spe?ifi?i li g?andhom ji?u osservati mill-Istati Membri matul l-implementazzjoni tad-dritt g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT jirri?ultaw mill-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT, interpretat fid-dawl tal-kuntest

u tal-prin?ipji ?enerali li jirregolaw il-qasam tal-VAT (sentenzi tal?24 ta' Ottubru 2013, Rafin?ria Steauna Român?, C?431/12, EU:C:2013:686, punt 21 u tas?6 ta' Lulju 2017, Glencore Agriculture Hungary, C?254/16, EU:C:2017:522, punt 19).

24 G?alhekk, g?alkemm l-Istati Membri jgawdu ?erta libertà fl-iffissar tal-modalitajiet g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT, dawn il-modalitajiet ma jistg?ux jippre?udikaw il-prin?ipju ta' newtralità fiskali billi j?ieg?lu l-persuna taxxabbli terfa', totalment jew parzjalment, il-pi? ta' din it-taxxa. B'mod partikolari, dawn il-modalitajiet g?andhom jippermettu lill-persuna taxxabbli tirkupra, ta?t kundizzjonijiet xierqa, il-kreditu kollu li jirri?ulta minn dan l-e??ess tal-VAT, li jimplika li r-rimbors g?andu jsir f'terminu ra?onevoli u li, fi kwalunkwe ka?, il-metodu ta' rimbors adottat ma g?andu jinvolvi l-ebda riskju finanzjarju g?all-persuna taxxabbli (sentenzi tat?12 ta' Mejjun 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C?107/10, EU:C:2011:298, punt 33, u tas?6 ta' Lulju 2017, Glencore Agriculture Hungary, C?254/16, EU:C:2017:522, punt 20).

25 F'dan ir-rigward, meta r-rimbors lill-persuna taxxabbli tal-e??ess tal-VAT isir wara terminu ra?onevoli, il-prin?ipju ta' newtralità tas-sistema fiskali tal-VAT ikun jirrikjedi li t-telf finanzjarju ??enerat b'dan il-mod, bi ?sara g?all-persuna taxxabbli, permezz tal-indisponibbiltà tas-somom ta' flus inkwistjoni, ji?i pa?ut permezz tal-?las ta' interessi moratorji. Fl-assenza ta' le?i?lazzjoni tal-Unjoni dwar il-VAT, huwa l-ordinament ?uridiku intern ta' kull Stat Membru li g?andu jipprevedi g?all-kundizzjonijiet li fihom l-interessi moratorji g?andhom jit?allsu, b'mod partikolari r-rata u l-metodu ta' kalkolu ta' dawn l-interessi, filwaqt li tosserva l-prin?ipju ta' newtralità fiskali (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat?12 ta' Mejjun 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C?107/10, EU:C:2011:298, punti 33, 53 u 54, tad?19 ta' Lulju 2012, Littlewoods Retail et, C?591/10, EU:C:2012:478, punt 27, kif ukoll tal?24 ta' Ottubru 2013, Rafin?ria Steauna Român?, C?431/12, EU:C:2013:686, punti 22 u 23).

26 F'dak li jikkon?erna l-kaw?a prin?ipali, il-qorti tar-rinviju tindika li, skont l-Artikolu 87(9) tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, ir-rata tal-interessi dovuti fil-ka? ta' rimbors tardiv tal-e??ess tal-VAT lill-persuna taxxabbli hija identika g?al dik tal-interessi moratorji applikabbli g?all-persuni taxxabbli fil-ka? ta' pagament tardiv tat-taxxa. Skont l-Artikolu 99 ta' din il-li?i, din ir-rata g?andha tinkiseb billi ti?died b'g?axar punti per?entwali l-medja ponderata tar-rata tal-interessi annwali tal-bonds tat-Te?or ma?ru?a, matul it-trimestru pre?edenti, mir-Repubblika tal-Litwanja.

27 Il-qorti tar-rinviju tikkunsidra li, meta r-rimbors partikolarment tardiv tal-e??ess tal-VAT jirri?ulta f'perijodu twil ta' indisponibbiltà ta' fondi, kalkolu b?al dan jista' jwassal g?al ammont ta' interessi kumpensatorji li jkun sproporzjonat meta mqabbel mat-telf effettivament im?arrab mill-persuna taxxabbli. Hija tirrileva li, f'dawn i?-?irkustanzi, il-kriterji ta' ra?onevolezza u ta' ekwità jippermettu kemm lill-amministrazzjoni fiskali, skont l-Artikolu 8(3) tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, u kemm lill-qorti nazzjonali jaqblu dwar tnaqqis ta' dan l-ammont min?abba r-ra?unijiet imsemmija fid-domanda preliminari, li ma humiex relatati mal-a?ir tal-persuna taxxabbli. Madankollu, jirri?ulta mit-twe?iba tal-Gvern Litwan g?al mistoqsija mag?mula mill-Qorti tal-?ustizzja matul is-seduta li, sa issa, tnaqqis b?al dan qatt ma sar mill-qorti nazzjonali.

28 Fir-rigward, fl-ewwel lok, ta' tnaqqis min?abba l-importanza tal-ammont tal-interessi normalment dovuti, skont l-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali, fir-rigward tal-ammont tal-e??ess tal-VAT, kif l-Avukat ?enerali rrileva fil-punt 35 tal-konkluzjonijiet tieg?u, dan l-ammont ta' interessi jikkostitwixxi biss il-korrispettiv ta?-?a?da ta' d?ul li jirri?ulta mit-tul tal-perijodu li matulu s-somma prin?ipali ma ?ietx irrimborsata. Minn dan isegwi li tnaqqis tal-imsemmi ammont li huwa mmotivat biss mill-importanza tieg?u meta mqabbel mal-ammont prin?ipali li g?andu ji?i rrimborsat jimplika, g?all-persuna taxxabbli, ir-riskju li l-pagament ta' interessi moratorji ma jkoprix il-perijodu kollu li matulu l-prin?ipju ta' newtralità fiskali, skont il-?urisprudenza ??itata fil-punti 24 u 25 ta' din is-sentenza, je?i?i li l-indisponibbiltà tas-somom ta' flus inkwistjoni ji?u pa?uti permezz tal-pagament ta' interessi moratorji.

29 Fit-tieni lok, fir-rigward tat-tul tal-perijodu li matulu ma kienx hemm rimbors, jirri?ulta mill-punt pre?edenti li t-tali perijodu ma jistax minnu nnifsu ji??ustifika tnaqqis tal-interessi moratorji, peress li dawn tal-a??ar g?andhom pre?i?ament l-g?an li jikkumpensaw t-telf finanzjarju m?arrab mill-persuna taxxabbli matul dan il-perijodu. Barra minn hekk, il-possibbiltà li jitnaqqas l-ammont ta' interessi dovuti min?abba t-tul tal-perijodu li matulu ma kienx hemm rimbors tista' twassal biex l-awtoritajiet tat-taxxa ma jkollhomx in?entiv biex jippro?edu g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT mill-iktar fis possibbli, li aktarx ukoll twassal g?al riskju finanzjarju g?all-persuna taxxabbli li jmur kontra l-prin?ipju ta' newtralità fiskali.

30 Barra minn hekk, huwa importanti li ji?i enfasizzat li r-rifjut tal-amministrazzjoni fiskali li jirrimborsaw l-e??ess tal-VAT mitlub minn Nidera qabel l-g?oti tas-sentenza tal?21 ta' Ottubru 2010, Nidera Handelscompagnie (C?385/09, EU:C:2010:627), lanqas ma jista' ji??ustifika tnaqqis tal-ammont tal-interessi moratorji. Fil-fatt, g?andu ji?i mfakkar li l-interpretazzjoni li l-Qorti tal-?ustizzja tag?ti lil regola tad-dritt tal-Unjoni, fl-e?er?izzju tal-?urisdizzjoni mog?tija lilha mill-Artikolu 267 TFUE, ti??ara u tippre?i?a t-tifsira u l-portata ta' din ir-regola, hekk kif g?andha jew kellha tintfieh u ti?i applikata mid-data tad-d?ul fis-se?? tag?ha (sentenzi tas?27 ta' Marzu 1980, Denkavit italiana, 61/79, EU:C:1980:100, punt 16, kif ukoll tal?14 ta' April 2015, Manea, C?76/14, EU:C:2015:216, punt 53 u l-?urisprudenza ??itata).

31 Barra minn hekk, mill-perspettiva tal-persuna taxxabbli, ma te?isti ebda differenza rilevanti bejn rimbors tardiv li jkun se?? min?abba trattament amministrattiv tat-talba li je??edi t-termini u dak li jkun se?? min?abba atti amministrattivi li illegalment jirrifjutaw ir-rimbors u li sussegwentement ji?u annullati permezz ta' de?i?joni tal-Qorti tal-?ustizzja (ara, b'analo?ija, is-sentenza tal?24 ta' Ottubru 2013, Rafin?ria Steaua Rom?n?, C?431/12, EU:C:2013:686, punt 25).

32 F'dak li jirrigwarda, fit-tielet lok, il-possibbiltà li qorti nazzjonali tnaqqas l-ammont ta' interessi normalment dovuti b'applikazzjoni ta' regoli nazzjonali sabiex jittie?ed kont tat-telf im?arrab minn persuna taxxabbli partikolari min?abba ?-?a?da, matul il-perijodu li matulu ma kienx hemm rimbors, tal-ammont tal-e??ess tal-VAT li g?andu ji?i rrimborsat, tali possibbiltà timplika li huwa l-obbligu tal-persuna taxxabbli li turi telf finanzjarju effettivament im?arrab min?abba din i?-?a?da ta' fondi.

33 Madankollu, il-Gvern Litwan isostni, minn na?a, li r-rata tal-interessi prevista fl-Artikolu 99 tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa mhux biss hija inti?a li tikkumpensa t-telf im?arrab mill-persuna taxxabbli, i?da tinkludi, bis-sa??a ta' ?ieda ta' g?axar punti per?entwali tar-rata annwali tal-bonds tat-Te?or, element punittiv b'effett ta' sanzjoni. Huwa jenfasizza li, skont l-Artikolu 87(9) ta' din il-li?i, ir-rata tal-interessi pagabbli lill-persuna taxxabbli, f'ka? ta' nuqqas ta' rimbors tal-e??ess tal-VAT fit-termini previsti, g?andha tkun ir-rata tal-interessi moratorji applikabbli g?all-persuni taxxabbli fil-ka? ta' pagament tardiv tat-taxxa dovuti.

34 Min-na?a l-o?ra, ir-rata stabbilita fl-imsemmi Artikolu 99 tapplika biss g?all-perijodu mid-data

tad-de?i?joni tal-awtorità fiskali jew, jekk ikun il-ka?, tal-qorti li tiddikjara l-mertu tat-talba g?al rimbors u d-data tar-rimbors s?i? tal-e??ess tal-VAT lill-persuna taxxabli. Il-Gvern Litwan jikkonkludi li l-applikazzjoni ta' din ir-rata g?all-perijodu ta' qabel din id-de?i?joni tirri?ulta f'kumpens ?ejjed tat-telf im?arrab mill-persuna taxxabli min?abba l-indispo?izzjoni ta' fondi g?ar-rimbors, ji?ifieri li din tal-a??ar tista' tibbenefika minn vanta?? mhux i??ustifikat.

35 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i osservat li l-argumenti tal-Gvern Litwan huma bba?ati fuq interpretazzjoni tal-le?i?lazzjoni Litwana li hija differenti minn dik esposta mill-qorti tar-rinviju. Fil-fatt, ma jirri?ultax mid-de?i?joni tar-rinviju li l-interessi moratorji inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali huma ta' natura punitiva. Barra minn hekk, kif ?ie rrilevat fil-punt 19 ta' din is-sentenza, il-qorti tar-rinviju dde?idiet li d-data minn meta l-interessi jibdew jiddekorru g?andha ti?i ddeterminata skont il-punt 1 tal-Artikolu 87(7), tal-Li?i dwar l-Amministrazzjoni tat-Taxxa, li jiffissa terminu ta' 30 jum mid-data tar-ri?ezzjoni tat-talba g?ar-rimbors u mhux mid-data tad-de?i?joni dwar din it-talba. Madankollu, hija biss il-qorti tar-rinviju li tista' tag?ti l-interpretazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali u l-Qorti tal-?ustizzja g?andha tirrispondi g?ad-domanda preliminari, abba?i tal-interpretazzjoni tal-le?i?lazzjoni msemmija mill-qorti tar-rinviju (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat?12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C?107/10, EU:C:2011:298, punt 38).

36 Fi kwalunkwe ka?, fil-kuntest tal-libertà li tistabbilixxi l-modalitajiet g?ar-rimbors tal-e??ess tal-VAT imfakkra fil-punt 23 ta' din is-sentenza, l-Istati Membri huma intitolati, sabiex ikun ?gurat kumpens permezz ta' regoli ?estiti u kkontrollati fa?ilment mill-amministrazzjoni fiskali, li jipprevedu interessi moratorji fil-forma ta' somma f'daqqa. Kif l-Avukat ?enerali rrileva fil-punt 33 tal-konklu?jonijiet tieg?u, jekk, f'?erti ka?ijiet partikolari, l-ammont ta' interessi kumpensatorji je??edi d-dannu reali m?arrab mill-persuna taxxabli, dan huwa biss il-konsegwenza ta' skema ta' kumpens fil-forma ta' somma f'daqqa, li min-natura tag?ha, ma tirriflettix it-telf im?arrab, i?da t-telf li l-persuna taxxabli, skont l-evalwazzjoni tal-le?i?latur nazzjonali, tista' ??arrab. Il-kumpens fil-forma ta' interessi jista' jkun, skont il-ka?, iktar jew inqas mit-telf reali.

37 Madankollu, jekk le?i?lazzjoni nazzjonali, b?al dik inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, tipprevedi l-pagament ta' interessi moratorji fil-forma ta' somma f'daqqa, din ma tistax, fl-istess ?in, tipprevedi l-possibbiltà li l-pagament ta' interessi moratorji ji?i esklu? u li tillimita kumpens g?at-telf reali fuq il-ba?i tal-kriterji ta' ra?onevolezza u ta' ekwità, kif isostni l-Gvern Litwan. Fil-fatt, tali le?i?lazzjoni nazzjonali timplika li huwa impossibbli li l-persuna taxxabli tipprevedi l-?irkustanzi li fihom tista' tistenna li jkun jista' jsir pagament ta' interessi moratorji fil-forma ta' somma f'daqqa u, b'hekk, ta??usta l-attività tag?ha abba?i ta' tali pagament. G?alhekk jidher li tali le?i?lazzjoni ma tippermettix lill-persuna taxxabli tirkupra, ta?t kundizzjonijiet xierqa, il-kreditu kollu li jirri?ulta mill-e??ess tal-VAT ming?ajr ebda riskju finanzjarju, kuntrarjament g?all-prin?ipju ta' newtralità fiskali (ara, b'analo?ija, is-sentenza tat?12 ta' Mejju 2011, Enel Maritsa Iztok 3, C?107/10, EU:C:2011:298, punti 57 u 58).

38 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha pre?edenti, ir-risposta g?ad-domanda mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 183 tad-Direttiva dwar il-VAT, moqri fid-dawl tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali, g?andu ji?i interpretat fis-sens li jipprekludi t-tnaqqis tal-ammont tal-interessi normalment dovuti skont l-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali dwar e??ess tal-VAT li ma ?iex irrimborsat fit-termini, g?al ra?unijiet marbutin ma' ?irkustanzi mhux imputabbli lill-persuna taxxabli, b?all-importanza tal-ammont ta' dawn l-interessi meta mqabbla mal-ammont tal-e??ess tal-VAT, il-perijodu li matulu l-?las ?ejjed ma ?iex irrimborsat u r-ra?unijiet g?al dan id-dewmien, kif ukoll it-telf effettivament im?arrab mill-persuna taxxabli.

## Fuq l-ispejje?

39 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje?



sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jitgħallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tiddeċiedi:

**L-Artikolu 183 tad-Direttiva 2006/112/KE tal-Kunsill tat-28 ta' Novembru 2006 dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud, moqri fid-dawl tal-prinċipju ta' newtralità fiskali, għandu jiġi interpretat fis-sens li jipprekludi t-tnaqqis tal-ammont tal-interessi normalment dovuti skont l-applikazzjoni tad-dritt nazzjonali dwar eżċess tat-taxxa fuq il-valur miżjud li ma jiex irrimborsat fit-termini, għal raġunijiet marbutin ma' iġirkustanzi mhux imputabbli lill-persuna taxxabbli, b'all-importanza tal-ammont ta' dawn l-interessi meta mqabbla mal-ammont tal-eżċess tat-taxxa fuq il-valur miżjud, il-perijodu li matulu l-istat iġejjed ma jiex irrimborsat u r-raġunijiet għal dan id-dewmien, kif ukoll it-telf effettivament imqarrab mill-persuna taxxabbli.**

Firem

\* Lingwa tal-kawża: il-Litwan.